

Utvärderingen och kriterier för analys

Kommunkompassen är anpassat till kommunal verksamhet genom att det belyser kommunen utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv.

Granskning

En utvärdering enligt Kommunkompassen genomförs av ett specialutbildat team som är knutet till Sveriges Kommuner och Landsting.

1. Utvärderingen börjar med en granskning av skrivna dokument och kommunens webbsidor. Dokumentgranskningen är omfattande och innefattar bland annat styrdokument, rapporteringsrutiner, offentlig information, budgetar, årsberättelser, policys med mera.
2. En granskning görs även av den medborgar- och brukarinformation som kommunen gör tillgänglig via internet.

Materialet sammanställs och delges kommunen i en första feedback redan vid den tredje dagens slut.

Besök

Förutom denna granskning besöker teamet kommunen under tre sammanhängande dagar. Vid dessa tillfällen intervjuas ledande politiker och tjänstemän, förvaltnings- och enhetschefer, fackföreningsrepresentanter och andra nyckelpersoner i kommunen.

Skriftlig rapport

En slutlig skriftlig rapport sammanställs och sänds till kommunen cirka tre veckor efter besöket. I rapporten, som är på cirka tjugo sidor, ges beskrivningar av kommunens starka och svaga sidor enligt Kommunkompassens kriterier.

Olika förbättringsområden anges och hänvisning finns då till goda exempel i andra kommuner. Rapporten innehåller även en poängsättning som underlättar jämförelser med sig själv över tid eller med andra kommuner.

Kriterier och analys

Verktøget analyserar en kommun utifrån samspelet mellan det politiska systemet, kommunernas förmedling av tjänster, kommunen som arbetsplats och utvecklingen av lokalsamhället.

Som framgår utvärderar Kommunkompassen inte verksamheten i sig utan sättet att leda den och sättet att samspela i organisationen. Det är det kommunövergripande perspektivet som utgör grunden, varför enskilda förvaltningsinitiativ inte värderas fullt ut. Bedömningen görs mot bakgrund av teorier med betoning på mål- och resultatstyrning, decentralisering och medborgar- respektive brukarorientering.

Sammanställning

Nedan följer en sammanställning över huvudområden och delfrågor som ingår i Kommunkompassen. Varje delfråga består i sin tur av fem till sex frågor som ger en värdering av den utvärderade kommunens processer inom respektive område. Varje huvudområde kan ge 100 poäng, vilket innebär att en kommun kan erhålla maximalt 800 poäng. De kommuner som nått högst ligger i dag på drygt 600 poäng.

Kommunkompassen - huvudområden och delfrågor

1 Offentlighet och demokratisk kontroll

- 1.1 Finns en plan/strategi för demokratiutveckling och information?
- 1.2 Hur informeras medborgarna?
- 1.3 Hur informeras medborgarna om resultat?
- 1.4 Hur främjas medborgardialog och deltagande?
- 1.5 Etik - hur hantera korruption?

2 Tillgänglighet och medborgar-/brukarorientering

- 2.1 Finns det en kommunövergripande strategi för brukarorientering?
- 2.2 Hur arbetar kommunen med tillgänglighet och bemötande?
- 2.3 Hur Informerar kommunen om service och tjänster?
- 2.4 Hur arbetar kommunen med valfrihet och brukarens påverkan på serviceutbudet?
- 2.5 Hur arbetar kommunen med brukarundersökningar?
- 2.6 Hur arbetar kommunen med system för service-/kvalitetsdeklarationer, samt synpunkts- och klagomålshantering för medborgare/brukare?

3 Politisk styrning och kontroll

- 3.1 Genomsyras hela organisationen av ett helhetstänkande avseende styrning/uppföljning?
- 3.2 Styr kommunen av tydliga politiska mål?
- 3.3 Hur rapporterar förvaltningen till den politiska nivån och vilka möjligheter har politikerna att utöva tillsyn över förvaltningen?
- 3.4 Hur är delegation och ansvarsfördelning mellan politisk och tjänstemannanivå?

3.5 Hur främjas den ömsesidiga förståelsen av uppgifter, roller och spelregler mellan politiker och tjänstemän?

4 Ledarskap, ansvar och delegation

- 4.1 Finns kommunövergripande strategi för ledarskap, ansvar och delegation?
- 4.2 Vilket ansvar har resultatenheterna för budget, personal och organisation?
- 4.3 Hur beskrivs inriktning och ansvar för tvärsektorielt samarbete?
- 4.4 Hur tydliggörs det personliga uppdraget för alla chefer i organisationen?
- 4.5 Hur utövas den centrala ledningen över underställda avdelningar/enheter?
- 4.6 Hur bedrivs kommunens ledarutveckling?

5 Resultat och effektivitet

- 5.1 Strategi för resultatstyrning och effektivitetsutveckling?
- 5.2 Hur tydliggör kommunen sambandet mellan kostnader och resultat i budgetprocessen?
- 5.3 Hur arbetar kommunen med utveckling arbetsprocesser, uppföljning och kontroll?
- 5.4 Hur kommuniceras och förs strategiska diskussioner kring resurser och resultat?
- 5.5 Hur aktivt används jämförelser som ett led i serviceutveckling och effektivisering?
- 5.6 Hur sker extern samverkan för att stärka serviceutbudet och öka effektivitet?

6 Kommunen som arbetsgivare personalpolitik

- 6.1 Finns en kommunövergripande personalstrategi?
- 6.2 Hur tillvaratas befintliga och hur rekryteras nya medarbetare? Kommunen som ”attraktiv arbetsgivare”.
- 6.3 Hur stor vikt läggs vid kompetens- och medarbetarutveckling?
- 6.4 Hur sker individuell lönesättning och belöning av goda prestationer?
- 6.5 Hur bedrivs kommunens arbetsmiljöarbete?
- 6.6 Hur arbetar kommunen med mångfald, (etnicitet, kulturellt och kön)?

7 Verksamhetsutveckling

- 7.1 Hur beskrivs övergripande strategiskt kvalitetsarbete och serviceutveckling?
- 7.2 Vilka metoder och verktyg finns för kvalitets-/verksamhetsutveckling?
- 7.3 Hur sker lärande och utveckling genom omvärldsspaning och samverkan?
- 7.4 Hur arbetar kommunen med kreativitet och innovationer?
- 7.5 Hur arbetar kommunen med IT-stöd för att effektivisera det interna arbetet?

8 Kommunen som samhällsbyggare

- 8.1 Har kommunen övergripande planer/strategier för samhällsbyggande?
- 8.2 Hur samverkar kommunen med aktörer inom civilsamhället kring utveckling av lokalsamhället?
- 8.3 Hur samverkar kommunen med kulturlivet?
- 8.4 Vilken är kommunens roll i utveckling av näringslivet?
- 8.5 Hur arbetar kommunen med internationella kontakter?
- 8.6 Hur arbetar kommunen med hållbar utveckling? (miljö – ekonomiskt – socialt)